

ІНСТРУКЦІЯ

**із застосування дезінфекційного засобу “Санітаб” виробництва ТОВ «Інтердез»
з метою дезінфекції та достерилізаційного очищення**

Ця інструкція розроблена в розвиток «Методичних вказівок щодо застосування дезінфекційного засобу «Санітаб» з метою дезінфекції та достерилізаційного очищення» (№406-2014 від 25.07.2014 р.) і призначена для персоналу закладів охорони здоров'я, дитячих дошкільних закладів, підприємств фармацевтичної, мікробіологічної, парфумерно-косметичної, харчопереробної промисловості; закладів ресторанного господарства (ресторани, фабрики-кухні, кафе та ін.) і торгівлі, навчальних закладів усіх рівнів акредитації, спортивно-оздоровчих і спортивно-розважальних комплексів, об'єктів і установ соціального забезпечення (будинки пристарілих, інтернати, центри соціальної реабілітації тощо); аптечних установ; закладів комунально-побутового обслуговування; підприємств зв'язку і банківських установ; клінінгових компаній; об'єктів водопостачання і каналізування, підприємств з транспортування, сортування і переробки сміття; рухомого складу і об'єктів забезпечення громадського пасажирського міського транспорту, залізничного (в т.ч. пасажирського і вантажного), водного, повітряного (наземні служби і об'єкти) транспорту та інших підприємств, організацій та установ незалежно від форми власності та відомчого підпорядкування, які виконують дезінфекційні роботи у якості обов'язкового етапу технології або з метою надання послуг з дезінфекції.

Користувачам дезінфекційного засобу «Санітаб» виробництва ТОВ «Інтердез» дозволяється тиражування цієї інструкції у необхідній кількості примірників.

Засіб дезінфекційний «Санітаб» внесено до Державного реєстру дезінфекційних засобів України 05.06. 2019 р. за №154 на термін до 05.06.2024 р.

Затверджую

Директор ТОВ «Інтердез»

Таранович Н.А.

№05.06.2019 / 2

ІНСТРУКЦІЯ

із застосування дезінфекційного засобу “Санітаб” виробництва ТОВ «Інтердез»
з метою дезінфекції та достерилізаційного очищення

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Повна назва засобу – дезінфекційний засіб “Санітаб”.

1.2. Виробник – ТОВ “Інтердез” за ТУ У 24.2-37403360-002:2011 зі змінами №1 і №2.

1.3. Склад засобу, вміст діючих та допоміжних речовин, мас. %: натрієва сіль дихлорізоціанурової кислоти – 80,0-85,0% (активно діюча речовина, джерело активного хлору); допоміжні речовини: адипінова кислота (8-10%), суміш карбонату натрію та бікарбонату натрію або лише карбонат натрію (8-10%) (залежно від використаної сировини, але не впливає негативно на функціональні властивості засобу). Допоміжні речовини прискорюють диспергування і розчинення таблеток, регулюють рН розчину, встановлюючи його в оптимальному для антимікробної дії діапазоні, зменшують корозійну і фіксуєуючу дію розчинів.

До складу засобу може входити мийний компонент і ароматизатор. Наявність додаткових функціональних компонентів (зокрема, мийного) позначається на етикетці і в сертифікаті якості на засіб.

1.4. Форма випуску і фізико-хімічні властивості засобу. Засіб “Санітаб” виготовляється у вигляді швидкокорозинних таблеток масою $3,2 \pm 0,2$ г. Вміст активного хлору в одній таблетці - не менше 1,5 г. Таблетки засобу білого кольору круглої форми, можуть мати на поверхні насічки, які дозволяють ділити таблетку при приготуванні робочих розчинів.

Засіб добре розчиняється у воді. Водні розчини прозорі, мають незначний запах хлору, не пошкоджують поверхні з деревини, скла, полімерних матеріалів, а також посуд, іграшки, вироби медичного призначення, предмети догляду хворих, виготовлені із корозійностійких металів, скла, гуми і пластмас; мають мийні властивості (видаляють механічні і нестійкі забруднення) без піноутворення, вибілюють тканини; не фіксують на поверхнях обробки органічні забруднення, добре змиваються з оброблених поверхонь, не залишаючи слідів і нальоту. Для посилення мийних властивостей розчинів засобу “Санітаб” можливе додавання до них мийних засобів (до 0,5%).

1.5. Призначення засобу.

У вигляді робочих розчинів засіб призначено для проведення профілактичної, поточної, заключної дезінфекції, генеральних прибирань:

1.5.1. в лікувально-профілактичних закладах будь-якого профілю, включаючи хірургічні, акушерсько-гінекологічні, неонатологічні, травматологічні, стоматологічні, урологічні і інші відділення хірургічного профілю; в соматичних, фізіотерапевтичних і реабілітаційних відділеннях; в клінічних, бактеріологічних, вірусологічних, паразитологічних, імунологічних лабораторіях; в протитуберкульозних, шкірно-венерологічних, мікологічних і інфекційних відділеннях, вогнищах інфекційних захворювань; у відділеннях переливання крові і донорських пунктах; в аптечних закладах (аптеки, аптечні пункти, аптечні кіоски, аптечні склади), поліклініках для дітей і дорослих, медсанчастинах і медпунктах, фельдшерсько-акушерських пунктах, в санітарних пропускниках; в патологоанатомічних відділеннях, моргах, відділеннях судмедекспертизи; в дитячих закладах;

- для дезінфекції виробів медичного призначення, включаючи стоматологічні інструменти із корозійностійких металів (в т.ч. з низьковуглецевої сталі, нікельованих металів), скла, пластмас, гуми на основі силіконового і натурального каучуку (за винятком ендоскопів); лабораторного посуду, перукарських, манікюрних і косметологічних інструментів і приладдя;

- для дезінфекції, в т.ч. поєднаної з достерилізаційним очищенням (ДСО), виробів медичного призначення, перукарських, манікюрних і косметологічних інструментів і приладдя;
- для попереднього промивання перед дезінфекцією і ДСО виробів медичного призначення, забруднених кров'ю та іншими біологічними рідинами;
- для дезінфекції поверхонь приміщень, твердих меблів, медичних апаратів та приладів, санітарно-технічного обладнання (ванни, душові, унітази, раковини), посуду столового, аптечного і лабораторного (в т.ч. одноразового використання, пробірки, піпетки, предметне і покривне скло, циліндри, колби, чашки Петрі, планшети для імунологічних аналізів тощо), іграшок, білизни, предметів догляду хворих, прибирального інвентарю, взуття з гуми, пластмас і інших полімерних матеріалів, гумових килимків;
- для дезінфекції слиновідсмоктуючих систем стоматологічних установок, плювальниць, зубних протезів і заготовок з пластмас, кераміки, металів;
- для дезінфекції плювальниць, звільнених від мокротиння, камер для збору мокротиння, дезінфекції виділень хворих і біологічних рідин всіх видів (фекалій, сечі, мокротиння, крові, сироватки, еритроцитарної маси) у т.ч. біологічних рідин, розлитих на поверхні, промивних вод;
- для знезараження медичних відходів, в т.ч. з текстильних матеріалів (включаючи відпрацьований перев'язувальний матеріал, ватяні кульки, тампони, медичний одяг і білизну одноразового використання, маски), виробів медичного призначення одноразового використання і біологічних рідин;
- для дезінфекції і вибілювання білизни та інших текстильних виробів;
- для знезараження повітря і дезінфекції поверхонь у приміщеннях аерозольним методом при інфекційних захворюваннях, а також з профілактичною метою і для боротьби з пліснявою із застосуванням генераторів високодисперсних аерозолів (с дисперсністю ≥ 1 мкм);
- для облаштування санітарних бар'єрів (у т.ч. в дезінфікуючих килимках);
- для дезінфекції і дезодорування сміттєзбирального устаткування, неметалевих контейнерів для медичних відходів й сміттєзбірників;
- для дезінфекції санітарного автотранспорту, транспорту для перевезення харчових продуктів і сировини, транспорту для перевезення побутових відходів і сміття та ін.;

Для проведення профілактичної дезінфекції та генеральних прибирань:

- 1.5.2. в санаторно-курортних закладах, в місцях масового відпочинку;
- 1.5.3. на підприємствах фармацевтичної, мікробіологічної, парфумерно-косметичної, харчопереробної промисловості;
- 1.5.4. в закладах ресторанного господарства (ресторани, фабрики-кухні, кафе та ін.) і торгівлі (для обробки поверхонь приміщень і технічного обладнання, столового і кухонного посуду й інвентарю та ін., для дезінфекції шкаралупи харчових яєць, знезараження овочів та фруктів тощо);
- 1.5.5. в дитячих дошкільних і навчальних закладах усіх рівнів акредитації, спортивно-оздоровчих і спортивно-розважальних комплексах (в т.ч. в плавальних басейнах, аквапарках, включаючи душові, роздягальні, санітарні кімнати та ін. (в т.ч. для обробки санітарно-технічного обладнання, поверхонь приміщень, санвузлів, гардеробних, ванн, гідромасажних ванн, басейнів, поверхонь з плитковим покриттям та ін.);
- 1.5.6. на об'єктах і в установах соціального забезпечення (будинки пристарілих, інтернати, центри соціальної реабілітації тощо);
- 1.5.7. в аптечних закладах (в т.ч. аптечних кіосках і складах);
- 1.5.8. в закладах і на об'єктах комунально-побутового обслуговування і призначення (в т.ч. в саунах, лазнях, громадських туалетах (в т.ч. для знезараження накопичувальних баків автономних туалетів), душових, санпропускниках, перукарнях, салонах краси, пірсінгу і татуювання, манікюрних, педикюрних і косметологічних кабінетах, СПА-салонах, пральнях, хімчистках тощо);
- 1.5.9. у громадських і адміністративних закладах і будівлях;
- 1.5.10. в місцях постійного і тимчасового проживання (готелі, хостели, гуртожитки, квартири тощо);
- 1.5.11. в підприємствах зв'язку і банківських установах;
- 1.5.12. на об'єктах прибирання клінінговими компаніями;
- 1.5.13. на об'єктах і в підрозділах міністерств внутрішніх справ та оборони (в т.ч. в казармах), в установах пенітенціарної системи;
- 1.5.14. на об'єктах водопостачання і каналізування, підприємствах з транспортування, сортування

і переробки сміття;

1.5.15. в умовах надзвичайних ситуацій;

1.5.16. на рухомому складі і об'єктах забезпечення громадського пасажирського міського транспорту, залізничного (в т.ч. пасажирського і вантажного), водного, повітряного (наземні служби і об'єкти) транспорту;

Засіб призначено також:

1.5.17. для знезараження питної води і води в басейнах, дезінфекції ємностей для зберігання і транспортування питної води, водопровідних споруд;

1.5.18. для знезараження стічних вод, каналізаційних стоків і систем їх відведення;

1.5.19. для дезінфекції водопровідних споруд і шахтних криниць;

1.5.20. для боротьби з пліснявою і попередження її появи;

1.5.21. для дезінфекції на епідемічно значимих об'єктах інших галузей виробництва та сфери послуг, діяльність яких вимагає проведення дезінфекційних робіт відповідно до чинних санітарно-гігієнічних та протиепідемічних норм і правил, нормативно-методичних документів, методичних настанов для харчопереробних галузей тощо.

1.6. Спектр антимікробної дії. Засіб "Санітаб" має широкий спектр дезінфекційної дії, виявляє **бактерицидні** властивості проти широкого спектру Грам- та Грам+ бактерій (включаючи *S.aureus*, метицилінрезистентний стафілокок (MRSA), *P.aeruginosa* (синьо гнійна паличка), збудників дизентерії, сальмонельозу, паратифу, черевного тифу, холери, чуми, туляремії, спороутворюючі мікроорганізми роду *Bacillus* і ін., збудників внутрішньолікарняних інфекцій), **туберкулоцидні***, **віруліцидні** (в т.ч. проти збудників гепатитів А, В, С, ВІЛ/СНІД, герпесу, грипу всіх типів, парагрипу, пташиного грипу, SARS («атипова пневмонія»), аденовірусної, ентеровірусної (в т.ч. поліомієліт, Коксаки, ЕСНО), коронавірусної, респіраторно-синтиціальної, риновірусної, рота вірусної, цитомегаловірусної інфекції тощо), **фунгіцидні** (проти патогенних грибів роду *Candida* і дерматофітів, а також ефективний у знищенні та попередженні появи плісняви, у т.ч. в споровій формі) властивості. (*Примітка. Туберкулоцидна дія засобу досліджена на тест-штамі *Mycobacterium terrae* ATCC 15755). Засіб ефективний також проти збудників паразитарних хвороб (цисти і ооцисти найпростіших, яйця й личинки гельмінтів).

1.7. Токсичність та безпечність засобу. Засіб "Санітаб" за параметрами гострої токсичності згідно ГОСТ 12.1.007-76 належить до 3 класу помірно небезпечних речовин при введенні в шлунок та до 4 класу мало небезпечних речовин при нанесенні на шкіру та при парентеральному введенні, у формі таблеток в насичуючих концентраціях пари відноситься до 4 класу малонебезпечних засобів.

В умовах інгаляційної дії у вигляді пари належить до 4 класу мало небезпечних речовин за ступенем леткості. Засіб не має шкірно-резорбтивної, мутагенної, тератогенної, гонадотоксичної, ембріотоксичної та канцерогенної дії, сенсibiliзуючі, кумулятивні властивості виражені слабо.

Робочі розчини засобу в умовах одноразової аплікації не спричиняють місцево-подразнювальної дії на шкіру та слизові оболонки очей. При багаторазовому нанесенні спричиняють сухість і лущення шкіри. Робочі розчини в концентраціях від 0,01% до 0,1% (за активним хлором) у вигляді пари не викликають подразнення органів дихання.

2. ПРИГОТУВАННЯ РОБОЧИХ РОЗЧИНІВ

2.1. Методика та умови приготування робочих розчинів. Робочі розчини засобу "Санітаб" готують в промаркованих місткостях шляхом розчинення певної кількості таблеток у воді.

При використанні засобу для знезараження питної води і для приготування робочих розчинів для дезінфекції слід керуватись кількістю активного хлору в таблетках засобу.

Всі концентрації робочих розчинів засобу "Санітаб" вказані в цій інструкції в процентах (%) за активним хлором.

За необхідності, для посилення мийних властивостей розчинів, які були виготовлені з таблеток засобу "Санітаб", до розчинів додають до 0,5% мийного засобу типу «Лотос».

2.2. Розрахунки для приготування робочих розчинів. Для приготування робочого розчину певну кількість таблеток (шт.) розчиняють у воді відповідно до розрахунків за такою формулою:

$$X = \frac{B \times 100}{A}, \text{ де}$$

X – кількість води (мл), необхідна для отримання розчину з потрібним вмістом активного хлору;

B – вміст активного хлору в таблетці, г;

A – необхідна концентрація активного хлору в робочому розчині, %.

Приклад розрахунків для приготування робочих розчинів засобу із таблеток, що містять 1,5 г активного хлору, наведено у таблиці 1.

Таблиця 1. Приготування робочих розчинів засобу “Санітаб” з таблеток, що містять 1,5 г активного хлору

Концентрація робочого розчину, % (за активним хлором)	Кількість таблеток, шт	Кількість води, л
0,01	1	15
0,015	1	10
0,03	1	5
	2	10
0,06	2	5
	4	10
0,1	7	10
0,15	5	5
	10	10
0,2	7	5
	14	10
0,3	10	5
	20	10
1,0	33	5
	67	10
3,0	100	5
	200	10

2.3. Термін та умови зберігання робочих розчинів. Термін придатності робочих розчинів – 7 діб за умови зберігання у щільно закритих не прозорих місткостях, захищених від світла, у затемненому місці при кімнатній температурі (*Примітка. Термін вказано у відповідності до результатів проведених досліджень для розчинів різних концентрацій*). Для дезінфекції виробів медичного призначення і посуду методом занурення робочі розчини можуть бути використані багаторазово в межах терміну придатності при відсутності зміни початкового зовнішнього вигляду розчину (відсутність помутніння, осаду або забарвлення тощо) і при позитивних результатах хіміко-аналітичного визначення вмісту активного хлору в розчині.

3. СПОСОБИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБУ

3.1. Об'єкти застосування. Розчини засобу “Санітаб” застосовують для дезінфекції: виробів медичного призначення багаторазового та одноразового використання (перед утилізацією), а також інших інструментів, призначених для виконання лікувальних, діагностичних та косметологічних процедур, пов'язаних з пошкодженням шкіри та слизових оболонок (в т.ч. для дезінфекції, поєднаної з достерилізаційним очищенням); предметів догляду хворих із тих самих матеріалів (в т.ч. грілки, наконечники для спринців, підкладні клейонки, судна тощо); білизни нагільної та постільної, спеціального, медичного та захисного одягу, в т.ч. одноразового використання перед утилізацією; посуду столового, аптечного та лабораторного; предметів для миття посуду; іграшок; поверхонь приміщень (в т.ч. в місцях постійного або тимчасового проживання людей, на транспорті, в кухонних зонах переробки і приготування продуктів харчування та ін.), холодильного обладнання, твердих меблів, медичних апаратів, приладів, ємностей для зберігання питної води, шкаралупи харчових яєць; санітарно-технічного обладнання (в т.ч. ванни для бальнеологічних процедур, чаши басейнів, накопичувальні баки і поверхні

автономних туалетів та біотуалетів); гумових рукавичок, килимків, шкіряного взуття та банних капців з синтетичних матеріалів; прибирального інвентарю; ємностей для збирання, накопичування і зберігання відходів і сміття; медичних відходів (в т.ч. відпрацьованого перев'язувального матеріалу та біологічних рідин, зокрема, крові (в т.ч. згустків), сироватки, ліквору, мокротиння, промивних вод після полоскання зіву, фекалій, сечі, змивної води після миття хворого) та інших об'єктів; для облаштування дезінфекційних бар'єрів; ємностей для зберігання і транспортування питної води, водопровідних споруд.

3.2. Методи знезараження окремих об'єктів.

3.2.1. Дезінфекцію робочими розчинами засобу "Санітаб" проводять методами протирання, зрошення, занурення, замочування, заповнення і аерозольним.

Використовують розчини кімнатної або підвищеної температури (45-50°C – початкова температура розчину, яка не підтримується в процесі обробки).

Вимога щодо змивання залишків робочих розчинів з об'єктів обробки вказана в цій інструкції окремо для кожного об'єкту, для якого змивання необхідно виконувати.

3.2.2. Поверхні в приміщеннях (підлога, стіни тощо), предмети обстановки (тверді меблі та ін.), поверхні медичних приладів, апаратів, устаткування, об'єкти транспорту протирають ганчір'ям, яке змочене розчином засобу або зрошують при нормі витрати розчину 100 мл/м² поверхні, що піддається обробці. Після закінчення дезінфекції методом зрошення приміщення провітрюють протягом 15-30 хв. Змивання залишків робочого розчину не обов'язкове.

3.2.3. Санітарно-технічне обладнання (ванни, раковини, унітази та ін.) протирають ганчір'ям, щіткою або йоржем, змоченим в розчині, або зрошують розчином засобу. Після попереднього миття поверхні обробка одноразова. Норма витрати розчину 100 мл/м² на одноразову обробку.

Для сильно забрудненого обладнання обробка 2-разова з інтервалом 15 хв., по закінченні експозиції поверхні промивають водою для видалення забруднень.

Дезінфекцію біотуалетів і поверхонь кабін автономних туалетів здійснюють розчином засобу в концентрації 0,06% при експозиції 60 хв. або при концентрації 0,1% при експозиції 30 хв. Знезараження вмісту баків автономних туалетів здійснюють zalиванням розчином в концентрації 0,2% на 120 хв. при співвідношенні 2 об'єми розчину на 1 об'єм виділень.

3.2.4. Предмети догляду хворих та іграшки (крім м'яких) занурюють в розчин засобу, перешкоджаючи їх спливанню або протирають ганчір'ям, змоченим розчином засобу. Після закінчення дезінфекції їх промивають водою протягом 3 хв.

3.2.5. Білизну (за винятком білизни з нестійким фарбуванням (кольорової), а також вовняної, шовкової та виготовленої з синтетичних волокон) замочують в розчині з розрахунку 4 л на 1 кг сухої білизни (при особливо небезпечних інфекціях для забрудненої білизни 5 л/кг). Після закінчення дезінфекції білизну перуть і полошуть.

Засіб може бути використаний для покращання якості прання, відбілювання і санації при пранні білизни у пральних машинах побутового або промислового типу. Засіб сумісний з пральними засобами, до складу яких не входять інші біоцидні речовини, а також катіонні поверхнево-активні речовини. Рекомендована витрата засобу для санації і відбілювання білизни становить 3-4 таблетки з вмістом активного хлору 1,5 г для пральної машини, розрахованої на завантаження 4-6 кг білизни, температура прання 40-45°C, тривалість прання - 30-60 хв. Не рекомендується завантажувати засіб у середину білизни.

3.2.6. Лабораторний посуд, в т.ч. в мікробіологічних лабораторіях (пробірки, піпетки, предметні та покривні скельця, циліндри, колби, флакони, чашки Петрі, планшети для імунологічного аналізу, гумові груші, шланги тощо) знезаражують методом повного занурення в робочий розчин засобу. Після закінчення експозиції посуд ретельно промивають проточною водою протягом 3 хвилин.

3.2.7. Посуд столовий звільняють від залишків їжі і повністю занурюють в дезінфікуючий розчин з розрахунку 2 л на 1 комплект. Після закінчення дезінфекції посуд промивають водою протягом 3 хвилин.

Предмети для миття посуду (щітки, йоржі, мочалки, губки й ін.) занурюють в робочий розчин засобу, по закінченні експозиції прополіскують і висушують.

3.2.8. Дезінфекцію виробів медичного призначення здійснюють в емальованих (без пошкодження емалі), скляних або пластмасових ємностях. Вироби медичного призначення з корозійностійких металів, включаючи стоматологічні інструменти (в т.ч. з низьковуглецевої сталі, нікельованих металів), скла, полімерних матеріалів після використання повністю занурюють в розчин засобу. Роз'ємні вироби обробляють в розібраному вигляді, канали і порожнини повністю заповнюють розчином, уникаючи утворення повітряних пробок. Вироби, які мають замкові частини, занурюють в розчин в розкритому

вигляді і роблять декілька робочих рухів. Ємність, в якій проводиться дезінфекція, щільно закривають кришкою. Після дезінфекції вироби промивають проточною водою протягом 3-х хвилин.

Перукарське, манікюрне, педикюрне і косметологічне приладдя дезінфікують методами, встановленими для виробів медичного призначення.

Для дезінфекції виробів медичного призначення, посуду, перукарських, манікюрних і косметологічних інструментів і приладдя робочі розчини можуть бути використані багаторазово в межах терміну придатності за відсутності зміни початкового зовнішнього вигляду розчину (відсутність помутніння, осаду або забарвлення тощо) і при позитивних результатах хіміко-аналітичного визначення вмісту активного хлору в розчині.

3.2.9. Для дезінфекції, поєднаної з достерилізаційним очищенням ручним методом (у разі відсутності забруднення біологічними рідинами та кров'ю), вироби медичного призначення, перукарські, манікюрні і косметологічні інструменти і приладдя занурюють в робочий розчин засобу кімнатної температури. Роз'ємні вироби перед зануренням у робочий розчин засобу розбирають. Внутрішні канали та порожнини виробів повністю заповнюють робочим розчином за допомогою шприців безперервного типу дії або інших допоміжних засобів. Ємність із замоченими у робочому розчині засобу виробами щільно закривають кришкою.

Після закінчення експозиції у цьому ж робочому розчині здійснюють миття кожного виробу за допомогою йоржа чи ватно-марлевого тампону, внутрішні канали та порожнини виробів миють методом прокачування крізь них робочого розчину за допомогою шприців безперервного типу дії або електровідсмоктувача, крізь голки прокачують робочий розчин.

Обполіскують вироби з початку проточною питною водою, а потім дистильованою водою. Внутрішні канали та порожнини виробів обполіскують шляхом прокачування крізь них води за допомогою шприців безперервного типу дії або електровідсмоктувача. Після ополіскування вироби висушують за температури 85°C (граничне відхилення +2/-10°C) до повного видалення вологи.

Режими дезінфекції, поєднаної з достерилізаційною очисткою, вказано в таблиці 7.

Для дезінфекції виробів медичного призначення, посуду, перукарських, манікюрних і косметологічних інструментів і приладдя робочі розчини можуть бути використані багаторазово в межах терміну придатності (3 доби) за відсутності зміни початкового зовнішнього вигляду розчину (відсутність помутніння, осаду або забарвлення тощо) і при позитивних результатах хіміко-аналітичного визначення вмісту активного хлору в розчині.

3.2.10. Прибиральний матеріал занурюють у розчин засобу. Після закінчення часу дезінфекції його перуть і висушують.

3.2.11. Гумові килимки, шкіряне взуття, банні капці з синтетичних матеріалів знезаражують способами протирання, занурення або зрошення. Після закінчення часу дезінфекції взуття промивають водою і висушують.

3.2.12. Для заповнення дезінфекційних бар'єрів (дезінфекційних килимків) використовують розчин засобу в концентрації 0,03%. Розчин доливають по мірі необхідності (висихання розчину). Періодичність заміни робочого розчину в дезінфекційному бар'єрі залежить від інтенсивності його використання, швидкості забруднення і здійснюється не менше ніж 1 раз на 3 доби.

3.2.13. Біологічні виділення (в т.ч. фекалії, кров та її згустки, ліквор, сироватку, мокротиння та ін.), що зібрані в ємність, при інфекціях бактерійної (включаючи туберкульоз), вірусної (включаючи гепатити і СНД) і грибової (включаючи кандидози і дерматофітії) етіології знезаражують методом заливання розчином засобу із розрахунку 2 об'єми розчину на 1 об'єм виділень, ємність закривають кришкою.

Поверхню, на якій знаходились розлиті рідкі виділення, кров, плазма та інші біологічні рідини, після збирання рідин із додержанням заходів протиепідемічної безпеки (використання гумових рукавичок та фаргуха) протирають 0,06% розчином засобу. Ємність, в яку були зібрані рідини, після звільнення слід продезінфікувати.

Кров, розливу на поверхні, знезаражують 1,0 % розчином засобу.

3.2.14. Обробку санітарного транспорту здійснюють методом протирання ганчір'ям (серветками), змоченим робочим розчином засобу або методом зрошення із розрахунку 100 мл/м² поверхні (див. п.3.2.2). При обробці санітарного транспорту слід керуватись режимами для обробки поверхонь, які вказані в таблицях № 2–6 (залежно від виду інфекції).

3.2.15. Медичні відходи (використані вироби медичного призначення одноразового використання і використаний перев'язувальний матеріал) збирають в окрему місткість і знезаражують методом занурення в робочий розчин засобу, використовуючи гніт для перешкоджання їх спливанню, за режимом

відповідної інфекції. По закінченні часу дезінфекції вироби утилізують. Контейнери для збору медичних відходів знезаражують способом протирання або зрошення за режимом відповідної інфекції.

3.2.16. Дезінфекція об'єктів в плавальних басейнах. Щоденній дезінфекції в плавальних басейнах підлягають:

- **в приміщеннях ванни басейну:** ванна басейну, обхідні доріжки, трапи, спортивні тумби, лавки, ножні ванни;

- **в роздягальнях, душових, санвузлах:** підлога, стіни, двері, ручки дверей, шафи, лавки, гумові килимки, дерев'яні решітки, крани, санітарно-технічне обладнання;

- **в місцях загального користування та підсобних приміщеннях:** підлога, стіни, двері, ручки дверей, предмети умеблювання.

3.2.16.1. Поверхні в приміщенні чаші басейну, роздягальнях, душових, санвузлах, в місцях загального користування та підсобних приміщеннях протирають ганчір'ям, що змочене в розчині засобу або зрошують при нормі витрати розчину 100 мл/м².

3.2.16.2. Дезінфекція чаші басейну проводиться після зливу води та її механічного очищення і миття дозволеними для цього мийними засобами з наступним ополіскуванням водою зі шлангу. Дезінфекція чаші басейну та нижніх ванн здійснюється методом протирання або зрошення при нормі витрати розчину 100 мл/м².

3.2.16.3. Санітарно-технічне обладнання чистять йоржем або щіткою, змоченими розчинами засобу. Гумові килимки і дерев'яні решітки знезаражують методом протирання або зрошення.

3.2.16.4. Прибиральний інвентар після використання замочують у розчині засобу. По закінченні дезінфекції його промивають водою і висушують.

3.2.16.5. Для боротьби з пліснявою використовується розчин засобу "Санітаб" з концентрацією активного хлору 0,1%. Уражені поверхні попередньо механічно очищають від грибкового нальоту та протирають ганчір'ям, яке змочене розчином засобу. Дають розчину висохнути. Обробку повторюють щотижня або при появі ознак плісняви. Для попередження появи плісняви використовують розчин засобу з концентрацією активного хлору 0,015%.

3.2.16.6. Режими дезінфекції об'єктів у басейнах наведено у таблиці нижче.

Об'єкти знезараження	Концентрація розчину, % за активним хлором	Час знезараження хв.	Спосіб знезараження
Поверхні ванни басейну і ван для ніг	0,06	60	Протирання або зрошення
	0,1	30	
Поверхні приміщення чаші басейну, роздягалень, душових, санвузлів	0,06	60	Протирання або зрошення
	0,1	30	
Поверхні місць загального користування і підсобних приміщень	0,015	60	Протирання
	0,03	30	
	0,06	15	
Санітарно-технічне обладнання*: - раковини, пісуари, унітази	0,1	30	2-разове протирання або зрошення
		60	
- душові кабінки, піддони	0,1	60	
Гумові килимки, дерев'яні решітки	0,1	60	Протирання або зрошення
Шкіряне взуття, банні капці з полімерних матеріалів	0,1	60	Протирання або занурення
Прибиральний інвентар	0,2	120	Замочування

* Знезараження може проводитися з додаванням 0,5% мийного засобу

3.2.17. Знезараження води в плавальних басейнах. Ванну басейну необхідно заповнювати питною водою, що відповідає вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

Знезаражування води у ванни плавальних басейнів є обов'язковим і проводиться до початку експлуатації басейну, а також, за необхідності, під час експлуатації басейну згідно з чинними нормативно-методичними документами.

Для знезаражування води у спеціальному приміщенні повинні готуватися концентровані розчини, що додаються до води при її надходженні на фільтри. Необхідну кількість таблеток засобу "Санітаб" попередньо розчиняють у спеціально виділеній промаркованій ємності, після чого отриманий розчин додають в рециркуляційну систему перед фільтрами.

Залежно від якості води, її здатності поглинати хлор і чисельності користувачів басейну витрата дезінфекційного засобу в кожному басейні визначається дослідним шляхом. Кількість дезінфекційного засобу, що вводиться, визначається із розрахунку підтримання постійної концентрації залишкового вільного хлору у воді у межах 0,3–0,8 мг/дм³, в басейнах для дітей до 7 років допускається вміст вільного залишкового хлору на рівні 0,1-0,3 мг/дм³.

Орієнтовна початкова кількість засобу «Санітаб» для проведення дослідного знезараження становить 0,6-0,8 мг/дм³, час контакту засобу з водою – 30 хвилин. Таким чином, 1 таблетка засобу (1500 мг активного хлору) може бути використана для знезараження від 1,9 до 2,5 м³ води.

Під час експлуатації басейну необхідно здійснювати періодичний контроль вмісту у воді залишкового вільного хлору. Періодичність контролю визначається чинними нормативними документами щодо експлуатації басейнів. У разі зниження концентрації залишкового вільного хлору нижче нормативної необхідно додати у воду засіб у кількості, яка розраховується за формулою:

$$T = \frac{V \times (C_n - C_f)}{1500}$$

де:

T – кількість таблеток засобу "Санітаб", необхідна для підвищення рівня вільного залишкового хлору у воді до нормативного, (шт.);

V - об'єм води у чаші басейну, дм³;

C_n – нормативна концентрація вільного хлору у воді басейну, мг/дм³;

C_f – фактична концентрація вільного хлору у воді басейну, мг/дм³;

1500 - маса активного хлору в одній таблетці, мг;

При великій кількості користувачів і тривалій роботі басейну (більше 8 годин на добу) у нічний час допускається підвищення концентрації залишкового хлору до 1,5 мг/дм³. У цьому випадку перед початком використання басейна концентрація вільного хлору у воді повинна бути знижена до нормативної з одночасним провітрюванням приміщення. Під час експлуатації басейну перевищення концентрації хлору у воді басейну не допускається.

Вміст залишкового вільного хлору визначається згідно з ГОСТ 18190-72 методом йодометричного титрування. Для спрощення та скорочення термінів проведення хіміко-аналітичного дослідження визначення концентрації вільного хлору рекомендується проводити за допомогою портативних наборів, приладів, індикаторних смужок виробництва фірми "La Motte" (США) або аналогічними виробами.

3.2.18. Дезінфекцію об'єктів при різних інфекціях у лікувально-профілактичних закладах та вогнищах інфекційних захворювань проводять за режимами, зазначеними у таблицях 2-6.

Профілактична дезінфекція в лікувально-профілактичних закладах, готелях, гуртожитках, санаторіях і будинках відпочинку, на об'єктах залізничного та громадського транспорту, на підприємствах ресторанного господарства, торгівлі, в громадських закладах тощо здійснюється за режимами, наведеними в таблиці 2.

Дезінфекцію в протитуберкульозних установах, осередках туберкульозу і в пенітенціарних установах здійснюють за режимами, вказаними в таблиці 4.

Генеральні прибирання в ЛПЗ різного профілю і дитячих дошкільних закладах здійснюють за режимами, вказаними в таблиці 8.

Дезінфекцію в перукарнях, косметологічних салонах, пральнях, спортивних закладах, в лазнях, саунах, басейнах, душових, роздягальнях, санітарних кімнатах, гідромасажних ваннах та в інших місцях, де існує можливість інфікування збудниками дерматомікозів проводять за режимами, вказаними в таблиці 5.

3.2.19. Режими дезінфекції при особливо небезпечних інфекціях (в т.ч. холера, чума, туляремія)

вказано в таблиці 6.

Дезінфекцію приміщень, виробів медичного призначення, білизни, санітарно-технічного обладнання, прибирального інвентарю при інфекціях, викликаних спороутворюючими мікроорганізмами роду *Bacillus*, в т.ч. при сибірці, проводять розчинами засобу в концентрації 3,0% хлором при експозиції 120 хв. Норма витрати розчину при обробці поверхонь не менше 300 мл/м².

При інфекціях, викликаних спороутворюючими мікроорганізмами роду *Clostridium* spp дезінфекцію проводять розчинами засобу в концентрації 0,3% при експозиції 30 хв. Для поверхонь рекомендована норма витрати розчину 150 мл/м².

3.2.20. Профілактичну дезінфекцію на транспорті (крім санітарного) проводять за режимами при бактеріальних інфекціях (таблиця 2) методом протирання або зрошення розчином засобу із розрахунку 100 мл /м².

3.2.21. Робочі розчини засобу використовуються для дезінвазії лабораторного посуду і відходів (відпрацьовані предметні скельця, піпетки, пробірки, скляні палички та ін., фекалії, жовч, мокротиння, осад стічних вод, тампони, паперові фільтри, дерев'яні палички та ін.), поверхонь приміщень і лабораторного устаткування, предметів побуту, іграшок, контамінованих збудниками паразитарних захворювань (яйцями й личинками гельмінтів, цистами й ооцистами найпростіших).

3.2.21.1. Лабораторний посуд (відпрацьовані предметні скельця, піпетки, корки, пробірки, скляні палички, стаканчики і т.ін.) після використання занурюють протягом робочого дня в ємність з розчином засобу в концентрації 0,3%. Заключне знезараження лабораторного посуду здійснюється методом кип'ятіння в 0,3% розчині засобу протягом 30 хв. від моменту закипання. Після дезінфекції посуд миють й стерилізують.

3.2.21.2. Біологічні відходи (фекалії, жовч, мокротиння, осад стічних вод і т.ін.) заливають розчином засобу в концентрації 1,0% з розрахунку 2 об'єми розчину на 1 об'єм біологічних виділень, перемішують і витримують 60 хвилин. По закінченні експозиції відходи утилізують.

3.2.21.3. Відходи з текстильних матеріалів (ватні й марлеві тампони), паперові фільтри й одноразові дерев'яні палички занурюють в 0,3% розчин засобу на 120 хв., після закінчення експозиції утилізують.

3.2.21.4. Дезінвазія поверхонь приміщень, лабораторного устаткування (центри-фуги, мікроскопи, холодильники та ін.) проводиться методом протирання ганчір'ям, змоченим розчином засобу в концентрації 0,06%, експозиція 60 хвилин. Прибиральний матеріал (ганчірки, щітки) знезаражують методом кип'ятіння в 0,3% розчині засобу протягом 30 хвилин від моменту закипання.

3.2.21.5. Санітарно-технічне обладнання, ручки дверей, горщики, тверді іграшки (гумові, пластмасові й дерев'яні), протирають ганчір'ям, змоченим 0,06% розчином засобу, або зрошують або занурюють у розчин, експозиція 60 хвилин. М'які меблі, іграшки, килимові покриття й інші предмети чистять щітками, змоченими в 0,06% розчині засобу, експозиція 60 хвилин (попередньо перевіряють стійкість матеріалу і фарбування до дії хлору). Після закінчення експозиції іграшки полощуть проточною водою не менше 3 хвилин і висушують.

3.2.22. Знезараження поверхонь і об'єктів у моргах, приміщеннях і будівлях патологоанатомічних служб, судово-медичної експертизи, в колумбаріях, крематоріях, похоронних бюро та будинках інших організацій, що надають ритуальні й похоронні послуги рекомендується здійснювати розчинами засобу за режимами таблиці 4.

3.2.23. Для боротьби з пліснявими грибами (в т.ч. *A.niger* в споровій формі) на уражених пліснявою поверхнях розчини засобу "Санітаб" використовують за режимами, вказаними в таблиці 9. Уражені поверхні зрошують розчином засобу і витримують експозицію, після чого очищають поверхню від ознак враження пліснявою і повторно обробляють поверхню розчином засобу. Дають розчину висохнути. Обробку повторюють щотижня або при появі ознак плісняви. Для попередження розповсюдження спор плісняви не рекомендується механічне очищення поверхонь з ознаками враження пліснявою без попередньої дезінфекції розчином засобу "Санітаб".

Для попередження появи плісняви використовують розчин засобу "Санітаб" в концентрації 0,015 % розчину дають висохнути і не змивають.

3.2.24. Дезінфекцію на харчопереробних підприємствах поверхонь виробничих і допоміжних приміщень, технологічного, холодильного та іншого обладнання, ємностей, резервуарів, трубопроводів, інвентарю, тари, столового і кухонного посуду, шкаралупи

харчових яєць, прибирального інвентарю, текстильних виробів (в т.ч. спецодягу, платок, сирних торбинок та ін.), засобів для миття посуду тощо здійснюють методами протирання, зрошення, аерозольним, заповнення (в т.ч. з циркуляцією розчину і СІР-системах), замочування, занурення.

Використовують робочі розчини засобу кімнатної або підвищеної температури (початкова температура 40 ± 5 °С, яка не підтримується у подальшому) в концентрації від 0,0075% до 0,3% (за активним хлором) при експозиції від 7 хв. до 120 хв. Конкретні режими визначено у відповідних інструктивно-методичних документах.

При дезінфекції методом занурення, заповнення і циркуляційній обробці в СІР-системах можливе багаторазове використання робочих розчинів в межах терміну їх придатності за умови відсутності ознак його забруднення (відсутність осаду, помутніння, нальоту на стінках, відсутність зміни кольору розчину) і при позитивних результатах хіміко-аналітичного визначення вмісту активного хлору в розчині. При зниженні вмісту активного хлору у розчині нижче нормативного можливе підвищення його концентрації за рахунок додавання засобу. Розрахунок необхідної кількості засобу здійснюється згідно додатку 1.

3.2.25. Санітарна обробка шкаралупи яєць, перед їх у використанні виробництві (в т.ч. на харчоблоках), може здійснюватись такими методами:

- після попереднього замочування і миття яйця занурюють на 2 хв. у розчині з концентрацією активного хлору 0,015%. Такий розчин може бути використані багаторазово за умови відсутності зміни зовнішнього вигляду розчину (відсутність помутніння, осаду або забарвлення тощо) в межах терміну придатності;

- після попереднього замочування і миття яйця рясно зрошують розчином засобу «Санітаб» з концентрацією активного хлору 0,015% при експозиції 5 хв. у або з концентрацією активного хлору 0,03% при експозиції 2 хв.

Перед використанням яйця ополіскують питною водою.

3.2.26. Знезараження фруктів і овочів. Для видалення бруду фрукти і овочі обмивають водою, а потім занурюють у розчин засобу з концентрацією активного хлору 0,004% (із розрахунку 1 таблетка з вмістом активного хлору 1,5 г на 37,5 л води) на 30 хв. Після дезінфекції фрукти і овочі висушують, якщо не планується їх використання відразу після обробки.

3.2.27. Дезінфекцію внутрішніх поверхонь ємностей для зберігання питної води (цистерни, бочки, каністри та ін.) за епідемічними показаннями проводять способом зрошення, протирання або заповнення ємностей розчином засобу у концентрації 0,015% при експозиції 60 хв.

3.2.28. Дезінфекція шахтних криниць.

Дезінфекція шахтних криниць засобом «Санітаб» здійснюють відповідно до чинних нормативних документів, зокрема, ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

3.2.28.1. Дезінфекцію криниць за епідемічними показаннями виконують в такій послідовності: попередня дезінфекція криниці, очищення криниці, заключна (повторна) дезінфекція криниці.

Попередню дезінфекцію криниці починають з дезінфекції зовнішньої і внутрішньої поверхні зрубу методом зрошування робочим розчином засобу «Санітаб», враховуючі вид інфекції.

Після цього здійснюють дезінфекцію підводної частини криниці об'ємним методом, для чого засіб вносять в кількості, необхідній для створення у воді криниці концентрації активного хлору 100-150 мг/дм³ (1 таблетка засобу на 10-15 л води). Після внесення засобу воду в криниці ретельно перемішують, наприклад, чистою рейкою або опускаючи та підіймаючи відро. Потім криницю закривають кришкою і залишають на 1,5-2 години, не допускаючи користування нею.

Після попередньої дезінфекції, криницю повністю звільняють від води, очищують від сторонніх предметів і мулу, що потрапили до неї, стінки зрубу очищують механічно від забруднень та наростань. Зруб криниці, за необхідності, ремонтують, після чого дезінфікують за методикою попередньої дезінфекції.

Після очистки, дезінфекції зрубу і наступного заповнення криниці водою до звичайного рівня, здійснюють заключну (повторну) дезінфекцію криниці об'ємним методом. Для цього визначають об'єм води в криниці і додають засіб у кількості, необхідній для досягнення концентрації активного хлору у воді 100-150 мг/дм³. Після внесення засобу воду в криниці

ретельно перемішують на протязі 15 хв., потім криницю закривають на 6 годин, не допускаючи користування нею.

По закінченні вказаного часу визначають по запаху наявність залишкового активного хлору у воді. При відсутності запаху додають 1/4 або 1/3 первісної кількості засобу і очікують ще 3-4 години. Після цього воду можна використовувати для господарсько-побутових цілей.

Для прискорення усунення інтенсивного запаху хлору у воді, за необхідності використання її для пиття, проводять відкачування води будь-яким механічним способом або вносять гіпосульфит натрію. Необхідну кількість його визначають дослідним шляхом з проби, відібраної з криниці, або вносять орієнтовано 100 мг гіпосульфиту натрію на 1 дм³ води.

3.2.28.2. При дезінфекції криниці з профілактичною метою попередню дезінфекцію не здійснюють, дезінфекцію криниці здійснюють об'ємним способом після очистки криниці і дезінфекції зрубу.

3.2.29. Дезінфекція водопровідних споруд при їх будівництві та експлуатації.

3.2.29.1. Дезінфекція водопровідних споруд засобом “Санітаб” (свердловин, резервуарів і напірних баків, відстійників, освітлювачів, фільтрів, водопровідної мережі) може здійснюватись з профілактичною метою (перед прийняттям до експлуатації нових споруд, після періодичної чистки, після ремонтно-аварійних робіт), а також за епідемічними показаннями (у випадку забруднення споруд, у наслідок чого створюється загроза виникнення спалахів кишкових інфекцій).

Для підвищення надійності та скорочення тривалості дезінфекції рекомендується застосовувати розчин засобу “Санітаб” з концентрацією активного хлору 75-100 мг/дм³ при контакті 5-6 годин. При використанні розчинів з меншою концентрацією активного хлору (40-50 мг/дм³), тривалість контакту становить 24 години та більше.

Перед дезінфекцією водопровідних споруд в усіх випадках обов'язково проводиться їх попередня очистка і промивка. Водопровідну мережу, очистка якої ускладнена, інтенсивно промивають на протязі 4-5 годин при максимально можливій швидкості води (не менше 1 м/сек).

Дезінфекція артезіанських свердловин перед введенням їх до експлуатації виконується у випадках, коли після їх промивки якість води за мікробіологічними показниками не відповідає чинним нормативним документам.

Дезінфекцію здійснюють у два етапи: з початку надводної частини свердловини, потім - підводної частини. Для знезараження надводної частини у свердловині на кілька метрів нижче статичного рівня встановлюють пневматичну пробку, вище якої свердловину заповнюють розчином засобу “Санітаб” з концентрацією активного хлору 50-100 мг/дм³ в залежності від ступеня забруднення. Після 3-6 годин контакту пробку виймають і за допомогою спеціального змішувача вводять розчин засобу “Санітаб” у підводну частину свердловини з такого розрахунку, щоб концентрація активного хлору, після змішування з водою, була не менше 50 мг/дм³. Через 3-6 годин контакту здійснюють відкачування до зниження у воді помітного запаху хлору, після чого відбирають пробу води для контрольного бактеріологічного аналізу.

Примітка: розрахунковий об'єм розчину приймається більше ніж об'єм свердловини при дезінфекції надводної частини - в 1,2-1,5 рази, підводної частини - в 2-3 рази.

3.2.29.2. Дезінфекцію резервуарів великого об'єму рекомендується проводити методом зрошення розчинами засобу “Санітаб” з концентрацією активного хлору 200-250 мг/дм³ із розрахунку 0,3-0,5 дм³ розчину на 1 м² внутрішньої поверхні резервуару. Через 1-2 години поверхні промивають чистою водопровідною водою, зливаючи відпрацьований розчин через зливний випуск.

Робота повинна проводитись з дотриманням встановлених заходів безпеки, перед входом до резервуару має знаходитись ємкість з розчином засобу “Санітаб” для обмивання взуття.

Напірні баки малої ємкості слід дезінфікувати об'ємним методом, заповнюючи їх розчином засобу “Санітаб” з концентрацією активного хлору 75-100 мг/дм³. Після контакту 5-6 годин розчин зливають через випуск для брудної води і промивають бак чистою водопровідною водою до отримання вмісту у промивній воді залишкового хлору 0,3-0,5 мг/дм³. Аналогічно здійснюють дезінфекцію відстійників, змішувачів, а також фільтрів після їх ремонту і завантаження.

3.2.29.3. Дезінфекція водопровідної мережі здійснюється шляхом заповнення труб розчином засобу “Санітаб” з концентрацією активного хлору 75-100 мг/дм³ (у залежності від

ступеню забруднення мережі, її зношеності та санітарно-епідемічної ситуації).

Введення розчину засобу в мережу здійснюють до тих пір, доки у точці, яка найбільше віддалена від місця його подачі, концентрація активного хлору у воді буде не менше 50% від заданої концентрації активного хлору. З цього моменту подальшу подачу розчину припиняють і залишають заповнену розчином мережу не менше ніж на 6 годин. Воду з розчином по закінченні контакту зливають з мережі, промивають її чистою водопровідною водою.

Наприкінці промивання (при вмісті у воді 0,3-0,5 мг/дм³ активного хлору) з мережі відбирають проби для контрольного бактеріологічного аналізу.

Дезінфекція вважається закінченою при позитивних результатах аналізу двох проб послідовно відібраних в даній точці.

Примітка: розрахунковий об'єм розчину засобу "Санітаб" для знезараження мережі визначається по внутрішньому об'єму труб з додаванням 3-5 % на імовірний розлив. Об'єм 10 м труб при діаметрі 50 мм складає 0,2 м³, 75 мм - 0,5 м³, 100 мм - 0,8 м³, 150 мм - 1,8 м³, 200 мм - 3,2 м³, 250 мм - 5 м³.

3.2.30. Знезараження питної води при децентралізованому водопостачанні.

Засіб "Санітаб" використовується для проведення робіт з метою забезпечення людей, тварин та птахів питною водою якісною за мікробіологічними показниками, як з профілактичною метою, так і за показаннями, а також для обробки води для поливу рослин в умовах захищеного ґрунту.

Засіб застосовується при децентралізованому водопостачанні для знезараження питної води, яка не містить осаду й планктону та має показник каламутності - не більше 9 мг/дм³, а поглинання хлору – не більше 8 мг/дм³.

Визначення необхідної дози засобу для знезараження води здійснюється шляхом пробного хлорування за такою методикою.

Методика вибору робочої дози засобу "Санітаб" для знезараження питної води. Орієнтовна концентрація активного хлору (далі - а.х.) у воді, необхідна для ефективного знезараження води, залежно від вихідної якості води, наступна:

- артезіанські води, води чистих гірських річок і озер: 1,0-1,5 мг а.х. на 1 л води;
- прозора вода колодязів і фільтрована вода малих річок: 1,5-2,0 мг а.х. на 1 л води;
- вода великих річок і озер: 2,0-3,0 мг а.х. на 1 л води;
- забруднена вода відкритих джерел: 5,0-10,0 мг а.х. на 1 л води.

Визначення необхідної дози засобу "Санітаб" для знезараження води здійснюється шляхом пробного хлорування за методикою, описаної нижче.

У першій ємності готують маточний розчин засобу "Санітаб" методом розчинення 1 таблетки засобу з вмістом активного хлору 1,5 г в 1,5 л води. В 1 мл отриманого розчину міститиметься 1 мг активного хлору. Цей розчин може бути використаний протягом 3 діб за умови зберігання в темному прохолодному місці.

У 3 інші ємності для проведення визначення наливають по 1 л води, що підлягає знезараженню. Потім в кожен з 3-х ємностей додають маточний розчин засобу "Санітаб" в кількості, яка відповідає якості оброблюваної води (див. вище), відповідно 1,0 мл, 2,0 мл і 3,0 мл для чистої води (або в 2 ємності відповідно 5,0 мл і 10,0 мл для брудної води). Для дозування маточного розчину можна використовувати медичний шприц.

Після додавання маточного розчину засобу "Санітаб" вміст ємностей ретельно перемішують і залишають на 30 хв. По закінченні вказаного часу у воді кожної ємності визначають зміст залишкового вільного хлору.

Для визначення залишкового хлору в колбу наливають 5 мл 10% розчину йодистого калію, 10 мл буферного розчину (*Приготування буферного розчину: рН = 4,6. Змішати 102 мл молярного розчину оцтової кислоти (60 г 100% кислоти в 1 л води) і 98 мл молярного розчину оцтовокислого натрію (136,1 г кристалічної солі в 1 л води) і довести до 1 л дистильованою водою, попередньо прокип'яченої*) і вводять піпеткою 200 мл досліджуваної води з банки. Йод, що виділився, титрують 0,01 Н розчином гіпосульфїту до блідо-жовтого забарвлення, додають 1 мл 0,5% розчину крохмалю і продовжують титрувати до зникнення синього забарвлення. Вміст залишкового хлору (мг / л) розраховують за формулою:

$$0,355 \times 5N,$$

де N - кількість гіпосульфїту (мл), витраченого на титрування.

У воду, що залишилася в банках, після 30 хвилинного контакту, для зв'язування надлишку хлору вводять по 1 мл 1% розчину гіпосульфиту натрію, попередньо стерилізованого кип'ятінням. Після цього проводять санітарно-мікробіологічний контроль якості питної води.

Примітка: при відсутності можливості проведення санітарно-мікробіологічного аналізу, доза хлору встановлюється на підставі визначення в воді концентрації залишкового хлору і визначення інтенсивності запаху хлору у воді.

Як робочу приймають ту дозу засобу, при внесенні якої через 30 хвилин контакту з водою вода має слабкий запах хлору. Якщо запах дуже сильний, то необхідно повторити пробне хлорування, зменшивши кількість розчину засобу або збільшивши обсяг води.

Після встановлення ефективної дози проводять розрахунок кількості маточного розчину для знезараження необхідної кількості води, наприклад, на 5 л або 10 л води.

П р и к л а д. При пробному хлоруванні води встановлено, що ефективною дозою активного хлору для води конкретного джерела є доза 2 мг а.х. на 1 л води. Тоді, для того, щоб знезаразити 5 л води до неї необхідно додати 10 мл маточного розчину засобу "Санітаб" з вмістом 1 мг а.х. в 1 мл, перемішати і витримати експозицію 30 хвилин. Після закінчення експозиції вода може бути використана для господарсько-питних цілей.

За такою методикою засіб "Санітаб" застосовується для знезараження питної води в умовах надзвичайних ситуацій і польових умовах з метою забезпечення людей питною водою якісною за мікробіологічними показниками, як з профілактичною метою, так і за епідемічними показаннями.

Орієнтовна концентрація активного хлору у воді, яка необхідна для ефективного знезараження води у залежності від її якості, та кількість засобу "Санітаб", яка необхідна для отримання відповідної концентрації активного хлору, вказана в таблиці нижче.

Природа джерела і якість води в ньому	Орієнтовна необхідна концентрація активного хлору у воді, мг/дм ³	Кількість таблеток засобу "Санітаб" з вмістом активного хлору 1,5 г для створення необхідної концентрації активного хлору
Артезіанські води, води чистих гірських річок і озер	1,0-1,5	1 таб. на 1,0-1,5 м ³ води
Прозора вода колодязів і фільтрована вода малих річок	1,5-2,0	1 таб. на 0,75-1,0 м ³ води
Вода крупних річок і озер	2,0-3,0	2 таб. на 1,0-1,5 м ³ води
Забруднена вода відкритих джерел	5,0-10,0	3 таб. на 0,5-1,0 м ³ води

Через 30 хвилин після додавання засобу у чисту воду (артезіанські води, води чистих гірських річок і озер, прозора вода колодязів і фільтрована вода малих річок, вода крупних річок і озер) вміст залишкового вільного хлору у воді повинен становити 0,3 – 0,5 мг/дм³.

Обов'язковою вимогою при знезараженні забрудненої води відкритих джерел є попереднє її фільтрування через фільтр (наприклад, дрібний тканинний фільтр). Вміст залишкового вільного хлору через 30 хвилин після внесення засобу повинен складати 1,4-1,6 мг/дм³. Для видалення надлишку хлору та можливих побічних хлорвмісних вуглеводнів після закінчення експозиції знезараження рекомендується проводити фільтрацію води через активоване вугілля або інші сорбенти або кип'ятити її протягом 1 хвилини від закипання.

Визначення вмісту залишкового вільного хлору у воді проводиться згідно з ГОСТ 18190-72 методом йодометричного титрування.

Для спрощення та скорочення термінів проведення хіміко-аналітичного дослідження, а також у "польових умовах", визначення концентрації вільного хлору рекомендується проводити за допомогою портативних наборів, приладів, індикаторних смужок виробництва фірми "LaMotte" (США) або аналогічними виробами.

За відсутності можливості проведення вимірювання залишкового вільного хлору приблизну кількість його, як виключення, можна визначити за наявністю запаху хлору у воді. Ефективною вважається кількість засобу, при внесенні якої через 30 хвилин виявляється запах хлору. Якщо запах дуже сильний, то необхідно повторити пробне хлорування, зменшивши кількість засобу або збільшивши об'єм води.

Засіб "Санітаб" можна використовувати також для додаткового знезараження водопровідної води, призначеної для пиття та інших потреб, відповідно до режиму знезараження води, яка не потребує очистки.

3.2.31. Знезараження стічних вод.

3.2.31.1. Засіб "Санітаб" застосовується для знезараження очищених стічних вод перед їх скиданням у водойми. Розрахункові дози активного хлору для знезараження стічних вод:

- після механічного очищення – 10 мг/дм³;
- після повного штучного біологічного очищення – 3 мг/дм³;
- після неповного штучного біологічного очищення – 5 мг/дм³.

Дозу активного хлору в кожному випадку слід уточнити в процесі експлуатації системи очищення стічних вод, виходячи з вимог, щоб у знезараженій стічній воді після перебування у контактному резервуарі перед скидом у водойму коли-індекс не перевищував 1000, а індекс коли-фагу – 1000 БУО (бляшко-утворюючих одиниць)/дм³ (або до мережі гранично допустимого скиду, встановленого в дозволі на спеціальне водокористування).

Для перемішування стічної води з робочим розчином засобу застосовують змішувачі, вибір типу яких залежить від витрати стічної води. Контакт робочого розчину зі стічною водою відбувається в контактних резервуарах, об'єм яких обчислюють в залежності від витрати стічних вод і тривалості контакту робочого розчину засобу зі стічною водою, яка повинна бути не менше 30 хвилин.

3.2.31.2. Стічні води інфекційних лікарень (відділень) підлягають знезараженню після механічної та біологічної очистки перед скиданням в зовнішню каналізацію. Необхідну кількість засобу "Санітаб" визначають з розрахунку забезпечення рівня залишкового хлору в стічній воді не менше 1,5 мг/л для стічної води після біологічної очистки та 4,5 мг/л для стічної води після механічного очищення протягом 30 хвилин.

Контроль якості знезараження стічних вод здійснюють щодня.

Зазначені методи для знезараження неочищених стічних вод неефективні.

Таблиця 2. Режими дезінфекції об'єктів розчинами засобу "Санітаб" при кишкових і крапельних інфекціях бактеріальної етіології, крім туберкульозу (включаючи інфекції, викликані *S.aureus*, метицилінрезистентним стафілококом (MRSA), *P.aeruginosa*, при дифтерії, менінгококовій інфекції, дизентерії, сальмонельозі, паратифі, черевному тифі), респіраторних інфекціях вірусної етіології (в т.ч. герпесі, грипі всіх типів, парагрипі) і кандидозах

Об'єкти знезараження	Концентрація розчину, % (за активним хлором)	Час обробки, хв.	Спосіб обробки
Вироби медичного призначення із корозійностійких металів, скла, гум, пластмас*	0,06 0,1	60 30	Занурення
Предмети догляду хворих, виготовлені зі скла, пластмас, гуми, корозійностійких металів*	0,06 0,1	60 30	Занурення або протирання
Посуд без залишків їжі	0,015	15	Занурення
Посуд із залишками їжі	0,1 0,2	120 60	Занурення
Предмети для миття столового посуду (серветки, щітки, йоржі, губки, ганчір'я)	0,06	60	Занурення

Посуд лабораторний (пробірки, піпетки, предметні скельця), гумові груші, шланги тощо у мікробіологічних лабораторіях	0,1	120	Занурення
Білизна, не забруднена	0,015	60	Замочування
Білизна, забруднена виділеннями	0,15	120	Замочування
Іграшки	0,03	60	Занурення або протирання
Поверхні приміщень, медичних приладів, транспортних засобів, жорстких меблів тощо**	0,01	90	Протирання або зрошення
	0,015	60	
	0,03	30	
	0,06	15	
Санітарно-технічне обладнання**	0,03	120	Дворазове протирання або зрошення
	0,06	60	
	0,1	30	
Біологічні виділення (фекалії, сеча, слиз, мокротиння, блювотні маси, промивні води від полоскання зіву, залишки їжі)	0,2	120	Заливання: 2 об'єми розчину на 1 об'єм біологічних виділень
Посуд з-під виділень (судна, горшки)	0,06	90	Занурення
	0,1	60	
Медичні відходи з текстильних матеріалів (перев'язувальний матеріал, тампони, маски, одноразова білизна тощо)	0,15	120	Занурення або замочування
	0,3	45	
Вироби медичного призначення одноразового використання перед утилізацією, контейнери для збору медичних відходів і відпрацьованого матеріалу	0,06	60	Занурення або протирання
	0,1	30	
Прибиральний інвентар і матеріал	0,1	90	Замочування
	0,15	60	

* В тому числі для об'єктів, забруднених кров'ю;

** Для посилення мийної дії розчинів можливе додавання до них 0,5% мийного засобу.

Таблиця 3. Режими дезінфекції об'єктів розчином засобу "Санітаб" при інфекціях вірусної етіології (в т.ч. поліомієліт, рота-, ентеровірусні інфекції, а також інфекціях з парентеральним механізмом передачі, в т.ч. гепатит В і СНІД)

Об'єкти знезараження	Концентрація розчину, % (за активним хлором)	Час обробки, хв.	Спосіб обробки
Вироби медичного призначення із корозійностійких металів, скла, гуми, пластмас	0,06	60	Занурення
	0,1	30	
Предмети догляду хворих зі скла, пластмас, гуми, корозійностійких металів*	0,06	60	Занурення або протирання
	0,1	30	

Посуд без залишків їжі	0,015	15	Занурення
Посуд із залишками їжі	0,1 0,2	120 60	Занурення
Предмети для миття столового посуду (серветки, щітки, губки)	0,06	60	Занурення
Посуд з-під виділень (судна, горшки, контейнери для збору та утилізації відходів і ін.)	0,06	90	Занурення, або протирання, або зрошення
Посуд лабораторний (в т.ч. пробірки, піпетки, предметні скельця)	0,06 0,1	90 60	Занурення
Гумові груші, шланги, джгути, рукавички тощо	0,06 0,1	60 30	Занурення
Білизна, забруднена виділеннями і кров'ю	0,15 0,3	120 60	Замочування
Білизна, не забруднена виділеннями	0,015 0,06	60 30	Замочування
Іграшки	0,06	30	Занурення або протирання
Поверхні приміщень, медичних приладів, транспортних засобів, жорсткі меблі тощо*	0,01 0,015 0,03 0,06	90 60 30 15	Протирання або зрошення
Санітарно-технічне обладнання*	0,03 0,06 0,06	120 60 30**	Протирання або зрошення
Прибиральний інвентар і матеріал	0,1 0,15	90 60	Замочування
Медичні відходи з текстильних матеріалів (тампони, маски, перев'язувальний матеріал, одноразова білизна тощо)	0,15 0,3	120 60	Занурення або замочування
Біологічні виділення (в т.ч. фекалії, кров (в т.ч. згустки), сироватка, ліквор та ін.)	0,2 0,3	240 120	Заливання: 2 об'єми розчину на 1 об'єм виділень
Залишки їжі	0,2	120	
Сеча	0,2 0,3	120 30	

* Для посилення мийної дії розчинів можливе додавання до них 0,5% мийного засобу;

** Режим за відсутності забруднення кров'ю.

Таблиця 4. Режими дезінфекції об'єктів розчинами засобу "Санітаб" при туберкульозі

Об'єкти знезараження	Концентрація розчину, % (за активним хлором)	Час обробки, хв.	Спосіб обробки
Вироби медичного призначення із корозійностійких металів, скла, гум, пластмас	0,06 0,1	60 30	Занурення
Предмети догляду хворих з металу, скла, пластмас, гуми	0,06 0,1	60 30	Занурення або протирання

Посуд без залишків їжі	0,06	30	Занурення
Посуд із залишками їжі	0,2	120	Занурення
Предмети для миття столового посуду (серветки, щітки, губки)	0,06	60	Занурення
Посуд лабораторний (пробірки, піпетки, предметні скельця), гумові груші, шланги тощо	0,2 0,3	60 45	Занурення
Посуд з-під виділень (судна, горшки, контейнери для збору та утилізації відходів і ін.)	0,06	90	Занурення, або протирання, або зрошення
Білизна, не забруднена виділеннями	0,06	60	Замочування
Білизна, забруднена виділеннями, кров'ю	0,2 0,3	120 60	Замочування
Іграшки	0,06 0,1	30 15	Занурення або протирання
Поверхні приміщень, медичних приладів, транспортних засобів, жорсткі меблі тощо*	0,06 0,1	60 30	Зрошення або протирання
Санітарно-технічне обладнання*	0,1 0,2	60 30	2-разове протирання або зрошення
Прибиральний інвентар	0,2 0,3	120 60	Замочування
Кров, сироватка, ліквор, виділення хворого (фекалії, сеча, блювотні маси, мокротиння тощо)	0,2 0,3	360 240	Заливання: 2 об'єми розчину на 1 об'єм матеріалу, що знезаражується
Залишки їжі	0,3	120	Занурення
Плывальниці, звільнені від мокротиння	0,3	120	Занурення
Медичні відходи (вироби медичного призначення одноразового використання перед утилізацією)**	0,06	60	Занурення або замочування
Медичні відходи з текстильних матеріалів (перев'язувальні матеріали, тампони, маски, одноразова білизна тощо)	0,2 0,3	120 60	Занурення або замочування

* для посилення мийної дії розчинів можливе додавання до них 0,5% мийного засобу.

** в т.ч. знезараження проти інфекцій бактеріальної, вірусної та грибкової етіології.

Таблиця 5. Режими дезінфекції об'єктів розчинами засобу "Санітаб" при дерматофітіях

Об'єкти знезараження	Концентрація розчину, % (за активним хлором)	Час обробки, хв.	Спосіб обробки
Вироби медичного призначення з корозійностійких металів, скла, пластмас, гуми	0,1 0,2	60 30	Занурення
Поверхні приміщень, медичних приладів, транспортних засобів, жорсткі меблі тощо*	0,06 0,1	60 30	Протирання або зрошення
Предмети догляду хворих	0,15	60	Занурення або протирання

Посуд лабораторний (пробірки, піпетки, предметні скельця), гумові груші, шланги тощо	0,2	30	Занурення
Білизна, не забруднена виділеннями	0,06	60	Замочування
Білизна, забруднена виділеннями	0,15	60	Замочування
Іграшки	0,15	60	Занурення або протирання
Санітарно-технічне обладнання*	0,1	60	Протирання або зрошення
Гумові килимки, решітки з деревини	0,1	60	Протирання або зрошення
Шкіряне, гумове взуття, банні капці з полімерних матеріалів	0,1	60	Занурення
Прибиральний матеріал	0,1 0,15	90 60	Занурення

* для посилення мийної дії розчинів можливе додавання до них 0,5% мийного засобу.

Таблиця 6. Режими дезінфекції об'єктів розчинами засобу "Санітаб" при особливо небезпечних інфекціях (в т.ч. холера, чума, туляремія)

Об'єкти знезараження	Концентрація розчину, % (за активним хлором)	Час обробки, хв.	Спосіб обробки
Вироби медичного призначення (в т.ч. одноразового використання) із корозійно стійких металів, скла, гум, пластмас	0,1 0,2	120 60	Занурення
Предмети догляду хворих, виготовлені зі скла, пластмас, гуми, корозійностійких металів	0,03 0,06	120 60	Занурення або протирання
Білизна, не забруднена	0,06	60	Замочування
Білизна, забруднена виділеннями	0,2	120	Замочування
Посуд без залишків їжі	0,03	60	Занурення
Посуд із залишками їжі	0,2	120	Занурення
Посуд лабораторний (пробірки, піпетки, предметні скельця), гумові груші, шланги тощо у мікробіологічних лабораторіях	0,2	120	Занурення
Посуд з-під виділень	0,03	120	Занурення
Медичні відходи з текстильних матеріалів (перев'язувальні матеріали, тампони, маски, одноразова білизна тощо)	0,2	120	Занурення або замочування
Біологічні виділення (фекалії, сеча, мокротиння, слиз, блювотні маси, промивні води від полоскання зіву, залишки їжі)	0,2	120	Заливання: 2 об'єми розчину на 1 об'єм виділень
Біологічні виділення з кров'ю (в т.ч. фекалії, кров, згустки крові, блювотні маси тощо)	0,2 0,3	240 120	Заливання: 2 об'єми розчину на 1 об'єм виділень

Поверхні приміщень, медичних приладів, транспортних засобів, жорсткі меблі тощо*	0,03	60	Протирання або зрошення
	0,06	30	
Санітарно-технічне обладнання*	0,06	120	Зрошення
	0,1	60	
Прибиральний інвентар	0,3	90	Замочування

* для посилення мийної дії розчинів можливе додавання до них 0,5% мийного засобу.

Таблиця 7. Режими дезінфекції, поєднаної з достерилізаційним очищенням виробів медичного призначення, лабораторного посуду, перукарських, манікюрних і косметологічних інструментів і приладдя розчинами засобу “Санітаб” (у разі відсутності забруднення біологічними рідинами та кров’ю)

Етап обробки	Концентрація розчину, % (за активним хлором)	Температура розчину, °С	Тривалість етапу, хв.
Замочування при повному зануренні виробів в розчин. Роз’ємні вироби занурюють в розібраному вигляді, за допомогою шприца, піпетки або іншого пристосування канали і порожнини виробів заповнюють розчином без повітряних пробок.	0,06 0,1	Не менше 18	60 ¹ 60 ²
Миття виробів в тому ж розчині за допомогою йоржа чи ватно-марлевого тампону. Внутрішні канали та порожнини виробів мийуть шляхом прокачування крізь них робочого розчину за допомогою шприців безперервного типу дії або електровідсмоктувача, крізь голки прокачують робочий розчин	В тому ж розчині		2,0±0,1 ³
Ополіскування проточною питною водою:	-	Не регламентується	3
Ополіскування дистильованою водою	-	Не регламентується	0,5±0,1

Примітки:

¹ на етапі замочування у розчині забезпечується дезінфекція виробів щодо збудників інфекцій бактеріальної (включаючи туберкульоз), вірусної (включаючи гепатити, поліомієліт, ВІЛ-інфекцію) і грибкової (кандидози) етіології;

² на етапі замочування у розчині забезпечується дезінфекція виробів щодо збудників інфекцій бактеріальної (включаючи туберкульоз), вірусної (включаючи гепатити, поліомієліт, ВІЛ-інфекцію) і грибкової (кандидози, дерматомікози) етіології;

³ час обробки в розчині, приготовленому з таблеток;

Таблиця 8. Режими знезараження об’єктів розчинами засобу “Санітаб” при проведенні генеральних прибирань в ЛПЗ різного профілю.

Профіль установи	Концентрація розчину, % (за активним хлором)*	Час обробки, хв.	Спосіб обробки
Соматичні відділення й кабінети, палати, коридори, рекреації	0,015 0,03	60 30	Протирання або зрошення

Протитуберкульозні лікувально-профілактичні заклади	0,06 0,1	60 30	Протирання або зрошення
Шкірно-венерологічні лікувально-профілактичні установи	0,06 0,1	60 30	Протирання або зрошення
Хірургічні, маніпуляційні, перев'язувальні, процедурні кабінети, стоматологічні, акушерські й гінекологічні відділення й кабінети, лабораторії	0,015 0,03	60 30	Протирання або зрошення
Інфекційні лікувально-профілактичні установи і відділення**	-	-	Протирання або зрошення
Обробка проти збудників анаеробних інфекцій	0,15 0,3	60 30	Протирання або зрошення
Дитячі дошкільні заклади	0,015 0,03	60 30	Протирання або зрошення

* Для посилення мийної дії розчинів можливе додавання до них 0,5% мийного засобу.

** Генеральне прибирання проводиться за режимом відповідної інфекції.

Таблиця 9. Режими дезінфекції об'єктів розчинами засобу "Санітаб" проти пліснявих грибів (в т.ч. *A.niger* в спорівій формі).

Об'єкти знезараження	Концентрація розчину, % (за активним хлором)	Час обробки, хв.	Спосіб обробки	
Тверді непористі поверхні з металу, керамічної плитки та ін.: - не забруднені	0,1	60	Протирання або зрошення	
	0,2	30		
	- забруднені	0,2		60
		0,3		30
Поверхні з фарбованої деревини: - незабруднені	0,2	60	Протирання або зрошення	
	0,3	30		
	- забруднені	0,3		60
Поверхні з нефарбованої деревини: - незабруднені	0,2	180		
	0,3	60		
	- забруднені	0,3		180
Прибиральний інвентар	0,3	120	Замочування, протирання або зрошення	

4 ЗАСТЕРЕЖНІ ЗАХОДИ ПРИ РОБОТІ ІЗ ЗАСОБОМ

4.1. Необхідні засоби захисту шкіри, органів дихання та очей при роботі із засобом.
Всі роботи із засобом та його робочими розчинами слід проводити в спецодязі із захистом шкіри рук гумовими рукавичками. Роботи методом протирання розчинами в концентрації не більше 0,1 % (за активним хлором) можна проводити без використання засобів захисту органів дихання. При проведенні робіт методом протирання розчинами в концентрації вище 0,1 % (за активним хлором), а також при використанні розчинів засобу будь-якої концентрації методом зрошення слід застосовувати для захисту органів дихання універсальні респіратори типу РПГ-67 або РУ-60М із патроном марки "В", очі захищати герметичними окулярами.

4.2. Загальні застереження при роботі із засобом. До роботи із засобом не допускаються особи з підвищеною чутливістю до хлору.

Під час виконання робіт з дезінфекції необхідно дотримуватись правил особистої гігієни, забороняється вживати їжу, пити, палити. При проведенні робіт з дезінфекції слід уникати розбризкування та попадання засобу в очі і на шкіру. Після закінчення роботи обличчя та руки необхідно вимити водою з милом. Забруднений одяг випрати перед повторним застосуванням.

4.3. Застережні заходи при приготуванні робочих розчинів. Роботи із приготування розчинів засобу слід проводити у захисному одязі із використанням засобів захисту шкіри. Приготування робочих розчинів засобу не вимагає захисту органів дихання. Всі ємності з розчинами слід щільно закривати кришками (при дезінфекції предметів методами замочування і занурення також).

4.4. Застережні заходи в умовах застосування засобу для обробки окремих об'єктів. Роботи, що пов'язані із застосуванням засобу, необхідно проводити у приміщеннях, що добре провітрюються. Дезінфекцію поверхонь методом протирання, а також дезінфекцію виробів методом занурення та замочування в розчинах, що містять від 0,01% до 0,3% активного хлору, допускається проводити в присутності сторонніх осіб, не причетних до проведення робіт (у т.ч. пасажирів, персоналу тощо).

Обробку методом протирання з використанням розчинів в концентрації вище 0,3% (за активним хлором), а також розчинів засобу будь-якої концентрації методом зрошування слід проводити за відсутності сторонніх осіб. Після дезінфекції за таких умов приміщення необхідно провітрити протягом 15 хв.

Дезінфекцію білизни, посуду, іграшок, виробів медичного призначення, медичних відходів методом занурення або замочування проводять у місткостях, щільно закритих кришками.

4.5. Методи утилізації засобу. Засіб з вичерпаним терміном придатності або некондиційний, внаслідок порушення умов зберігання і не придатний для використання за призначенням, передається на договірних умовах спеціалізованим організаціям для знешкодження.

Відпрацьовані або невикористані протягом терміну придатності робочі розчини засобу зливають у каналізацію без попереднього розбавлення водою або нейтралізації.

У випадку розсипання засіб необхідно зібрати та направити на утилізацію. При розливанні робочих розчинів засобу необхідно промити поверхню достатньою кількістю води. Не допускати попадання засобу до ґрунту та поверхневих вод.

Прибирання засобу проводять із дотриманням правил особистої гігієни та техніки безпеки.

5. ОЗНАКИ ГОСТРОГО ОТРУЄННЯ. ЗАХОДИ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ

5.1. Ознаки гострого отруєння. За умови недотримання застережних заходів у осіб з підвищеною чутливістю до активного хлору можлива поява ознак подразнення слизових оболонок очей (різь, сльозотеча) та органів дихання (дере у горлі, кашель, часте дихання, виділення з носа), може виникнути головний біль.

5.2. Заходи першої допомоги при подразненні органів дихання. При появі ознак подразнення органів дихання постраждалого виводять з робочого приміщення на свіже повітря або в добре провітрюване приміщення, рот і носоглотку прополіскують водою, дають тепле пиття (наприклад, молоко або "Боржомі"). Доцільна інгаляція 2,0% водно-содовим розчином (1 чайна ложка питної соди на склянку води), у разі необхідності звернутись до лікаря.

5.3. Заходи першої допомоги при попаданні засобу в очі. При попаданні засобу в очі слід промити їх під проточною водою протягом декількох хвилин. При подразненні слизових оболонок закапати в очі 30 % розчин сульфацилу натрію, у разі необхідності звернутись до лікаря.

5.4. Заходи першої допомоги при попаданні засобу на шкіру. При випадковому попаданні засобу на шкіру потрібно ретельно промити уражену ділянку проточною водою, при необхідності змастити шкіру пом'якшувальним кремом. При попаданні засобу на робочий одяг, потрібно його зняти, а ділянку шкіри під одягом ретельно промити проточною водою.

5.5. Заходи першої допомоги при попаданні засобу до шлунку. При попаданні засобу в шлунок дати випити потерпілому декілька склянок води, потім вжити 10-20 подрібнених таблеток активованого вугілля. При необхідності звернутися до лікаря.

6. ПАКУВАННЯ. ТРАНСПОРТУВАННЯ. ЗБЕРІГАННЯ

6.1. Пакування засобу. Залежно від вимог споживача засіб може упаковуватися в різні види тари. В якості споживчої тари при поштучному пакуванні використовують: пакети полімерні (з пакуванням (1 - 10) таблеток); контурну чарункову або безчарункову упаковку з полімерних матеріалів (з пакуванням (1 – 20) таблеток); туби полімерні (з пакуванням (10 - 20) таблеток). В якості споживчої тари при пакуванні насипом використовують банки полімерні (масою нетто засобу від 0,1 кг до 3,0 кг). За узгодженням з споживачем можливі інші об'єми та форми упакування.

6.2. Умови транспортування засобу. Транспортування засобу здійснюють автомобільним, залізничним, авіаційним або морським транспортом згідно з правилами перевезення відповідної категорії вантажів.

6.3. Термін та умови зберігання засобу. Засіб зберігають в щільно закритому пакуванні виробника, у прохолодних, темних, сухих приміщеннях, які не мають доступу для сторонніх осіб, окремо від продуктів харчування, лікарських засобів, сильних кислот, лугів, окисників. Засіб та його робочі розчини не займає, вибухобезпечні.

Гарантійний термін зберігання засобу - 5 років від дати виробництва за умови дотримання правил зберігання.

7. ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ТА АНАЛІТИЧНІ МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗАСОБУ

7.1. Засіб контролюється за такими показниками: зовнішній вигляд, колір, запах, вміст активного хлору, рН 1,0% розчину (таблиця 10).

таблиця 10

Параметри	Норматив	Методи випробувань
Зовнішній вигляд	Таблетки білого кольору круглої форми, можуть мати на поверхні насічки.	п.7.2.1
Запах	Характерний запах хлору	
рН 1,0 % (за препаратом) водного розчину	6,0 – 7,0	п.7.2.3
Вміст активного хлору в одній таблетці, не менше	1,5 г	п.7.2.2

7.2. Методи випробувань.

7.2.1. Визначення зовнішнього вигляду, кольору і запаху

Зовнішній вигляд і колір визначають візуально. Запах оцінюють органолептично.

7.2.2. Визначення масової частки активного хлору в засобі здійснюється методом йодометричного титрування на основі методики ГОСТ 11086-76.

Устаткування, реактиви, розчини.

- ваги лабораторні загального призначення по ГОСТ 24104-88, 2 класу точності з найбільшою межею зважування 200г;
- колба мірна 2-250-2 за ГОСТ 1770-74;
- колба Кн-1-250-0,1, 2-2-250,1 за ГОСТ 25336-82.
- циліндр 1-50 або 3-50 за ГОСТ 1770-74;
- склянка СВ-14/08 за ГОСТ 25336-82;
- бюретка 1-1-2-25-0,1 за ГОСТ 29251-91;
- крохмаль розчинний для йодометрії за ГОСТ 10163-76;
- кислота оцтова марки ч.д.а. ГОСТ 61-75, 10% водний розчин;
- калію йодид за ГОСТ 4232, водний розчин з масовою часткою 10%;
- стандарт-титр 0,1 моль/дм³ (0,1 н.) натрію тіосульфату за ТУ 6-09-2540-87;
- вода дистильована за ГОСТ 6709-74.

Проведення аналізу.

Одну таблетку засобу розчиняють у воді, переносять кількісно до мірної колби об'ємом 250 см³, доводять водою до мітки і ретельно перемішують. Аліквотний об'єм 5,0 см³ приготовленого розчину переносять в колбу для титрування об'ємом 250 см³ і послідовно додають 50 см³ дистильованої води, 5 см³ оцтової кислоти і 10 см³ розчину йодиду калію. Колбу закривають корком і залишають в темному місці на 3-5 хвилин. Потім корок над колбою змивають дистильованою водою, після чого титрують йод, що виділився 0,1 н. розчином

тіосульфату натрію до світло-жовтого кольору, додають декілька крапель розчину крохмалю і титрують до знебарвлення розчину (забарвлення не повинно з'являтися впродовж 1 хвилини).

Обробка результатів.

Вміст активного хлору (X) в грамах на таблетку обчислюють за формулою:

$$X = \frac{0,003545 \times V \times 250}{a}, \quad \text{де:}$$

0,003545 — маса активного хлору, що відповідає 1 см³ 0,1Н розчину тіосульфату натрію, мг;

V — об'єм розчину тіосульфату натрію, витрачений на титрування, см³;

a — об'єм аліквоти, см³.

7.2.3. Визначення показника концентрації водневих іонів (рН).

Для визначення показника концентрації водневих іонів (рН) засобу за ДСТУ 2207.1 (ГОСТ 22567.5) потенціометричним методом застосовують скляний та хлорсрібний електроди за ГОСТ 16287.

7.2.4. Визначення масової частки активного хлору в розчинах засобу «Санітаб»

Визначення масової частки активного хлору в робочих розчинах здійснюють методом йодометричного титрування на основі методики ГОСТ 1 1086-76.

Засоби вимірювання, реактиви, матеріали.

- Бюретка 1-1-2-25-0,1 за ГОСТ 29251-91.
- Піпетки.
- Колби конічні, колби мірні.
- Калій йодистий за ГОСТ 4232; водний розчин з масовою часткою 10%.
- Кислота сірчана марки ч.д.а. за ГОСТ 61-75; водний розчин з масовою часткою 10%.
- Натрію тіосульфат за ТУ 6-09-2540-72, 0,1н. водний розчин.
- Крохмаль розчинний за ГОСТ 10163-76; водний розчин з масовою часткою 0,5% готують за ГОСТ 4517-87 п.2.90.

Проведення аналізу.

В конічну колбу ємністю 100 см³ вносять 10 см³ йодистого калію та 10 см³ сірчаної кислоти, після чого додають робочий розчин засобу «Санітаб», об'єм якого залежить від концентрації активного хлору в розчині, який досліджується.

Рекомендована кількість робочого розчину засобу «Санітаб» для дослідження

Концентрація робочого розчину, що досліджується (за активним хлором)	Кількість робочого розчину для дослідження, мл
0,0075%; 0,01%; 0,015%; 0,03%; 0,045%; 0,06%	70
0,1%; 0,15%	50
0,2%; 0,3%	10
1,0%; 3,0%	1-2

Колбу струшують, розчин при цьому набуває коричнево-бурого кольору.

Одержаний розчин титрують за допомогою мірної бюретки 0,1н розчином тіосульфату натрію до отримання світло-жовтого забарвлення. Додають 1 см³ крохмалю, розчин при цьому набуває темно-синього забарвлення. Дотитровують далі 0,1 н. розчином тіосульфату натрію до повного зникнення забарвлення.

Опрацювання результатів вимірювання.

Масову частку активного хлору (X, %) обчислюють за формулою:

$$X = \frac{V \times 0,003545 \times 100}{b}, \quad \text{де}$$

0,003545 - маса активного хлору, що відповідає 1 см³ розчину тіосульфату натрію концентрації точно $C(\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3 \cdot 5\text{H}_2\text{O}) = 0,1$ моль/дм³ (0,1Н), г;

V - об'єм розчину тіосульфату натрію, витраченого на титрування, концентрації точно $C(\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3 \cdot 5\text{H}_2\text{O}) = 0,1$ моль/дм³ (0,1Н), г;

b - об'єм робочого розчину засобу, взятий для титрування, см³.

Результат обчислюють за формулою з округленням до третього десяткового знаку.

За результат аналізу приймають середнє арифметичне 3-х визначень, абсолютне розходження між якими не повинно перевищувати припустиме розходження, що дорівнює 0,001%. Припустима відносна сумарна похибка результату аналізу $\pm 10\%$, при вірогідності, якій можна довіряти, P=0,95.

7.2.2.4. Хіміко-аналітичне визначення концентрації активного хлору в засобі «Санітаб» і його робочих розчинах може бути здійснено з використанням портативних наборів, а також індикаторних смужок виробництва фірми «LaMotte» (США) або інших з аналогічними метрологічними характеристиками за погодженням з виробником засобу ТОВ «Інтердез».

Додаток 1

Розрахунок кількості засобу «Санітаб», необхідного для підвищення активності (вмісту активного хлору) робочих розчинів

Кількість штук таблеток (Т) для підвищення концентрації активного хлору в робочому розчині до нормативної, розраховують за формулою:

$$T = \frac{V \times (C_{\text{необх.}} - C_{\text{викор.}}) \times 10}{M},$$

де:

V - необхідний об'єм робочого розчину, дм³;

C_{необх.} - необхідна концентрація активного хлору в робочому розчині, %;

C_{викор.} - концентрація активного хлору у використаному робочому розчині, %;

M - маса активного хлору в одній таблетці, г.